

Aizraujošs un ievēlkošs romāns, tas sniedz cerību, par spīti nomācošajai bezcerībai, kurā sākotnēji mīt tā varoņi. Autentisks, cilvēcisks un brīnišķīgi uzrakstīts darbs.

Sofija Hanna, *Guardian*

Abigeilas Dīnas psiholoģiski daudzslāņainais romāns ir par meiteni, kurai izdodas izbēgt no nebrīves, tomēr pagātnes noslēpumi turpina mest ēnu uz viņas dzīvi. Drūmajos sižetos par disfunkcionālām ģimenēm slēpjas kaut kas lasītājus piesaistošs. Iespējams, to izraisa empātija apvienojumā ar personiskām zināšanām. Tomēr dažas grāmatas ieved tik tumšās un tik bīstamās vietās, ka lasītāji tiek nevis vienkārši piesaistīti, bet brutāli ierauti sižetā. Un tāda ir “Meitene A” – romāns, kuru nevar noliekt malā neizlasītu.

www.criminalelement.com

Abigeilas Dīnas trillerim “Meitene A” milzu panākumi ir garantēti! Spēcīgs, intriģējošs un izcili uzrakstīts debijas romāns!

Sunday Express

Līdzīgi kā Emmas Donahjū romānā “Istaba” un Elisas Seboldas darbā “Dārgie pīšļi” arī Abigeilas Dīnas debijas romāna “Meitene A” centrā ir psiholoģiskas traumas portretējums. Tā svarīgākais vēstījums nav atrast vainīgo, bet saprast, kā dzīvot tālāk... Autores rakstītais ir tik cilvēciski un emocionāli spēcīgs, ka rodas nepārvarama vēlme iekļūt stāstā. Lai palīdzētu...

Book Marks

Emocionāli precīzs un tiešs psiholoģiskais romāns. Mūsdienu klasika.

The New York Times

ABIGAIL DEAN

Girl A

ABIGEILA DĪNA

Meitene A

No angļu valodas tulkojusi

Maija Opse

821.111-31
Di 600

Abigail Dean

GIRL A

Copyright © 2021 by Abigail Dean

All rights reserved.

Cover design by Claire Ward © HarperCollinsPublishers Ltd 2021

Cover Photograph © Nina Masic/Trevillion Images

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Maija Opse, 2022

© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā

Apgāds Zvaigzne ABC, 2022

ISBN 978-9934-31-129-1

Mammai, tētīm un Ričam

1

Leksa (Meitene A)

JŪS MANI NEPAZĪSTAT, BET noteikti esat redzējuši manu seju. Agrākajās fotogrāfijās, variējot pikseļu skaitu, mūsu vaibsti un ķermeņa augšdaļa līdz viduklim tika izplūdināta; pat mūsu mati bija pārāk īpatnēji, lai tos atklāti demonstrētu. Bet pamazām mūsu stāsta sargātāji pagura, un tumšākajās interneta dzīlēs mūs kļuva viegli sameklēt. Visslavenākā bija fotogrāfija, kas bija uzņemta Mūrvudroudās mājas priekšā vēlā septembra pievakarē. Iznākuši ārā no mājas, mēs visi sastājāmies rindā pēc augumiem, un Ētans turēja rokās Nou, kamēr tēvs pielaboja kompozīciju. Mazi, balti spociņi, samieguši acis spožajā saules gaismā. Mums aizmugurē māja slīga pēdējos dienas gaismas staros; garas ēnas stiepās no logiem un durvīm pāri pagalmam. Mēs mierīgi stāvējām un paklausīgi raudzījāmies objektīvā. Viss būtu bijis ideāli. Taču tieši tobrīd, kad tēvs jau spieda pogu, lai uzņemtu fotogrāfiju, Īvija satvēra manu roku un pagrieza sejiņu augšup man pretī. Fotogrāfijā redzams, ka viņa grasās kaut ko teikt un manā sejā ir iezadzies smails. Es neatceros, ko viņa teica, bet esmu pārliecināta, ka vēlāk mēs par to samaksājām.

Es ierados cietumā pēcpusdienā. Pa ceļam klausījos senu Dž. P. veidotu dziesmu sarakstu *Have a Great Day*¹, un, ja neņem

¹ Lai jauka diena! (*Angļu val.*) (*Šeit un turpmāk – tulk. piez.*)

vērā mūziku un motora dūkoņu, mašīnā valdīja klusums. Es atvēru durvis. Šoseja pamazām kļuva arvien noslogotāka, un mašīnu straumes radītais troksnis mazliet atgādināja okeāna viļņu šalkoņu.

Cietuma administrācija bija izplatījusi pavisam īsu paziņojumu par mātes nāvi. Iepriekšējā vakarā interneta portālos izlasīju ziņas, paviršus savārstījumus, kuri visi tā vai citādi noslēdzās ar laimīgām beigām. Tiek uzskatīts, ka Greisiju bērniem, no kuriem daži bija atteikušies no anonimitātes, klājas labi. Es sēdēju viesnīcas gultā, ietinusies divielī, numurā pasniegto ēdienu un dzērienu ielenkta, un skaļi smējos. Brokastis blakus kafijas aparātam gulēja vietējo laikrakstu kaudzītē; ziņas par māti pirmajā lappusē uzreiz zem raksta par uzbrukumu ar nazi *Wimpy Burger* ātrās ēdināšanas restorānā. Pavisam mierīga diena.

Mana numura cenā bija iekļauta siltā brokastu bufete, un es turpināju mieloties līdz pēdējam brīdim, kad viesmīle man aizrādīja, ka virtuves personālam jāsāk gatavot pusdienas.

“Vai ļaudis pie jums iegriežas uz pusdienām?” es pajautāju.

“Jūs pat iedomāties nevarat, cik daudzi,” viņa atbildēja. Izskatījās, ka viņa jūtas mazliet vainīga. “Taču pusdienas nav iekļautas numura cenā.”

“Tas nekas,” atraucu. “Paldies. Bija patiešām gardi.”

Kad tikko sāku strādāt, mana mentore Džūlija Devlina teica, ka pienākšot laiks, kad es paguršu no bezmaksas maltītēm un alkohola; kad mana aizraušanās ar nevainojamu kanapē maizīšu platēm noplaks; kad es vairs nenoregulēšu modinātāja zvanu tā, lai paspētu uz viesnīcas piedāvātajām brokastīm. Devlinai bija taisnība par ļoti daudzām lietām, bet ne par šo.

Es nekad agrāk nebiju spērusi kāju cietumā, bet šī vieta daudz neatšķīrās no tā, kā biju to iztēlojusies. Viņpus automašīnu stāvlaukumam slējās balti mūri ar dzeloņdrātīm, gluži kā šķēršļu josla, kas jāpārvar pasakā. Tālāk pāri betona aizsarggrāvīm

slējās četri torņi un pelēks forts starp tiem. Mātes šaurā dzīvīte. Biju novietojusi automašīnu pārāk tālu, un nācās kājām šķērsot plašo laukumu ar brīvajām vietām, sekojot platajām baltajām līnijām. Stāvvietā atradās tikai viena automašīna, un tajā, stūrē ieķērusies, sēdēja veca sieviete. Ieraudzījusi mani, viņa pacēla roku sveicienam, it kā mēs būtu pazīstamas, un arī es pamāju viņai pretī.

Zem kājām asfalts pamazām pārvērtās lipīgā masā. Kad beidzot sasniedzu ieeju, jutu, ka krūsturis mirkst sviedros un lāsītes izspiedušās arī zem matiem mugurpusē uz kakla. Manas vasaras drēbes bija palikušas skapī Ņujorkā. Savās atmiņās Anglijas vasaras atceros vēsas, un katru reizi, kad izgāju ārā no viesnīcas, mani pārsteidza spoži zilās debesis. No rīta kādu laiku biju pavadījusi, stāvēdama pie skapja spoguļa līdz pusei apģērbusies un prātodama, ko lai velku. Manā garderobē patiešām nebija neviena tērpa, kas derētu jebkurai dzīves situācijai. Beidzot izvēlējos baltu kreklu, platas džinsa bikses, sporta kurpes, tik tīras kā tikko no veikala plaukta, un uzkrītošas saulesbrilles. *Vai nav pārāk dzīvespriecīgi?* Es pavaicāju Olivijai, nosūtīdama izziņā fotogrāfiju, taču viņa tobrīd atradās kāzās Itālijā, Volterras mūros, un neatbildēja.

Cietumā, tāpat kā jebkurā birojā, mani sagaidīja administratore. “Vai jums ir norunāta tikšanās?” viņa jautāja.

“Jā,” es apstiprināju. “Ar priekšnieci.”

“Ar direktori?”

“Protams. Ar direktori.”

“Vai jūs esat Aleksandra?”

“Jā, tā esmu es.”

Cietuma priekšniece bija piekritusi tikties ar mani cietuma priekštelpā. “Svētdienas pēcpusdienās darbā ir mazāk cilvēku,” viņa man paskaidroja. “Un pēc pulksten trijiem nepieņemam apmeklētājus. Tur būs pietiekami kluss.”

“Tas būtu labi,” es sacīju. “Paldies.”

“Man to nevajadzētu teikt,” viņa piebilda, “bet tas būtu īstais brīdis, ja kāds gribētu bēgt.”

Nu viņa tuvojās man, šķietami piepildot visu gaiteni. Biju par viņu internetā šo to palasījusi. Viņa bija pirmā sieviete visā valstī, kura kļuvusi par augstākās drošības pakāpes cietuma priekšnieci, un pēc iecelšanas amatā bija sniegusi dažas intervijas. Patiesībā viņa bija vēlējusies kļūt par policisti, taču tolaik spēkā vēl bija auguma ierobežojumi, un viņa bija par divām collām īsāka, nekā pieļaujams. Taču viņa bija atklājusi, ka ir pietiekami gara, lai kļūtu par cietuma apsardzi. Tas nešķita loģiski, taču viņu apmierināja. Priekšniece mani sagaidīja, gērbusies elektrozilā kostīmā – pazinu to no fotogrāfijām, kas papildināja intervijas, – un viņai kājās bija savādas, smalkas kurpītes, it kā kāds būtu viņai iestāstījis, ka tās mikstinās pirmo iespaidu par viņu. Viņa ticēja – absolūti nenoliedzami – pāraudzināšanas spēkam. Dzīvē viņa izskatījās vairāk nogurusi nekā fotogrāfijās.

“Aleksandra,” cietuma priekšniece uzrunāja mani un paspieda roku. “Izsaku jums līdzjūtību. Man patiešām žēl.”

“Man gan ne,” attraucu. “Tādēļ neuztraucieties par to.”

Viņa pamāja ar roku uz to pusi, no kurienes bija atnākusi. “Mans kabinets ir blakus apmeklētāju centram,” viņa norādīja. “Lūdzu, iesim!”

Gaiteņa vēsi dzeltenā krāsa pie grīdlīstēm bija mazliet nolupusi; sienas rotāja vietām sačokurojušies plakāti par grūtniecības tēmu un meditācijām. Gaiteņa galā atradās skeneris un slīdlente, uz kuras ikvienam bija jānovieto savas mantas. Līdz pat griestiem slējās metāla skapīši. “Formalitāte,” viņa paskaidroja. “Labi, ka nav pārāk daudz cilvēku.”

“Kā lidostā,” es ieminējos. Atcerējos tādu pašu situāciju Ņujorkā pirms divām dienām: portatīvo datoru un telefonu pelēkajā paplātē un glīto, caurspīdīgo kosmētikas piederumu maisiņu blakus. Pastāvīgajiem ceļotājiem lidostā ir atvēlētas atsevišķas ejas, un man nekad nenācās stāvēt rindā.

“Tieši tāpat,” cietuma priekšniece attrauca. “Jā.”

Viņa izkrāmēja kabatu saturu uz slīdentes un izgāja cauri skenerim. Starp viņas mantām bija caurlaide, sārts vēdekļis un bērnu sauļošanās krēms. “Visa ģimene ar rudiem matiem,” viņa sacīja. “Šādi laikapstākļi nav domāti mums.” Caurlaides fotogrāfijā viņa atgādināja pusaudzi, kas ar nepacietību gaida savu pirmo darba dienu. Manas kabatas bija tukšas, es uzreiz sekoju viņai cauri skenerim.

Arī dziļāk cietuma telpās nemanīja nevienu cilvēku. Mēs izgājām cauri apmeklētāju centram, kurā plastmasas galdi un pie grīdas piestiprināti krēsli rātni gaidīja nākamo tikšanās laiku. Telpas galā vidēja metāla durvis bez stikla; iedomājos, ka kaut kur aiz tām savas dienas bija vadījusi un tagad gulēja māte. Garāmejojot es pieskāros krēslam un iztēlojos savus brāļus un māsas, kuri sasmakušajā telpā gaida, kad uz tikšanos atvedīs māti. Dilaila daudzas reizes bija sēdējusi šajos krēslos, arī Ētans bija te viesojies, tiesa gan, tikai demonstrēdams savu cildenumu. Pēc šī apmeklējuma viņš bija uzrakstījis *The Sunday Times* rakstu ar nosaukumu “Piedošanas problēmas”, un tās patiešām paredzamas, un to bija daudz.

Cietuma priekšnieces birojs atradās vēl aiz kādām citām durvīm. Viņa pielika pie sienas caurlaidi un pieskārās kabatai, sataustīdama atslēgu. Tā slēpās uzsvārča krūšu kabatā; piekārīna vietā pie atslēgas bija piestiprināts plastmasas fotorāmītis ar sarkanmatainu bērneļu sejiņām. “Tā,” viņa noteica. “Esam klāt.”

Telpa bija pavisam vienkārša, ar notraipītām sienām, ar skatu uz šoseju. Šķita, ka priekšniece pati to bija apzinājusies un nolēmusi, ka viņas kabinetam tādām nevajadzētu izskatīties; viņa tajā bija radusi vietu pamatīgam koka galdam un biroja krēslam un atlicinājusi līdzekļus arī diviem ādas dīvāniņiem, kuros smalkjūtīgā atmosfērā sarunāties ar apmeklētājiem. Pie sienām bija piekārti viņas sertifikāti un Apvienotās Karalistes karte.

“Zinu, ka iepriekš neesam tikušās,” priekšniece iesāka sarunu, “bet ir kaut kas, ko vēlos jums pateikt, pirms mums pievienojas advokāts.”

Viņa norādīja uz ādas dīvānu pusi. Es neciešu, ja lietišķas tikšanās laikā jāsēž ērtās mēbelēs, jo nesaprotu, kā apsēsties un kā uzvesties. Mūsu priekšā uz galda atradās kartona kaste un brūna, garena aploksne ar mātes vārdu.

“Ceru, ka neuzskatīsiet to par neprofesionālu rīcību,” viņa turpināja, “bet es atceros, ko par jums un jūsu ģimeni tolaik rakstīja ziņās. Mani bērni vēl bija pavisam mazi. Kopš tā laika esmu daudz domājusi par tiem avīžu virsrakstiem; domāju par tiem, vēl pirms sāku šeit strādāt. Šajā darbā nākas piedzīvot daudz ko. Gan to, kas nonāk avīžu virsrakstos, gan to, par ko avīzes neraksta. Bet joprojām ir dažas lietas – patiešām dažas –, kuras pat pēc tik daudziem nostrādātiem gadiem mani pārsteidz. Cilvēki man jautā: kā tas var būt, ka tu joprojām par kaut ko brīnies? Jā, es joprojām spēju brīnīties.”

Viņa izņēma no kabatas vēdekli. Vērīgāk ieskatoties, varēja redzēt, ka to izgatavojis bērns vai varbūt kāda ieslodzītā. “Jūsu vecāki mani pārsteidza,” viņa paziņoja.

Es raudzījos viņai garām. Gar loga rāmi telpā spraucās iekšā saules stari, gatavi kuru katru brīdi pārplūdināt telpu ar spožu gaismu.

“Tas, kas notika ar jums, bija briesmīgi,” priekšniece turpināja. “Mūsu visu vārdā varu teikt – mēs ceram, ka jums izdosies rast mieru.”

“Varbūt mēs varam sākt runāt par to, kādēļ jūs mani uzaiicinājāt?” es ieminējos.

Advokāts jau stāvēja aiz durvīm kā aktieris, kurš gaida savu uznācienu. Viņš bija ģērbies pelēkā uzvalkā un aplicis krāsainu kaklasaiti, un pamatīgi svīda. Ādas dīvāns iečikstējās, kad viņš apsēdās tajā. “Bils,” advokāts nosauca savu vārdu un tūdaļ atkal piecēlās kājās, lai paspiestu man roku. Pamanīju, ka sviedri

samērcējuši viņa krekla krāgas maliņu, un tā nu bija pelēka. “Ja nemaldos,” viņš jau nākamajā mirklī ierunājās, “arī jūs esat juriste.” Vīrietis bija jaunāks, nekā biju gaidījusi, varbūt pat jaunāks par mani; iespējams, mēs bijām studējuši aptuveni vienā laikā.

“Specializējos tikai biznesa lietās,” es attraucu un, lai ļautu viņam justies mazliet labāk, piebildu: “Par testamentiem un mantošanu nezinu neko.”

“Tieši tādēļ esmu šeit,” Bills apstiprināja.

Iedrošinādama uzsmaidīju viņam.

“Labi,” Bills pievērsās lietai. Viņš viegli uzsita pa kartona kārbu. “Tās ir viņas personiskās lietas,” viņš paskaidroja. “Un šeit ir oficiālais dokuments.”

Viņš pagrūda aploksni pāri galdam, un es to atplēsu. Testamentā ar mātes trīcošo roku bija rakstīts, ka Debora Greisija ieceļ savu meitu Aleksandru Greisiju par šī testamenta izpildītāju; ka Deboras Greisijas kustamā un nekustamā manta sastāv no, pirmkārt, priekšmetiem, kuri atrodas Viņas Augstības Nortvudas cietuma valdījumā; otrkārt, aptuveni divdesmit tūkstošiem sterliņu mārciņām, ko viņa mantojusi pēc sava vīra Čārlza Greisija nāves; un, treškārt, īpašuma Mūrvudroudā 11, Holovfildā. Šī manta jāsadala vienādās daļās starp visiem Deboras Greisijas dzīvajiem pēcnācējiem.

“Izpildītāja,” es atkārtāju.

“Viņa šķita pārliecināta, ka tieši jūs esat visatbilstošākā šim uzdevumam,” Bills paskaidroja. Es iesmējos.

Iedomājos māti cietuma kamerā – kā viņa burza pirkstos bezgala garos, gaišos matus, kas sniedzas līdz pat ceļgalim, tik garus, ka varētu uz tiem pat apsēsties. Viņa prāto par testamenta nosacījumiem, un Bills, kuram viņas patiesi žēl un kurš labprāt palīdz, un arī tobrīd svīst, pārrauga procesu. Viņš tik daudz ko vēlētos pajautāt. Māte tur rokā pildspalvu un mākslotā satraukumā trīc. Izpildītājs, kā Bills izskaidro, ir savā ziņā

pagodinājums. Taču tas ir arī administratīvs slogs, un nāksies sazināties ar citiem mantojuma saņēmējiem. Māte, kam kuņģī izpletās vēzis un bija atlicis vairs tikai pāris mēnešu, lai mūs vēl traumētu, labi zināja, kuru iecelt šajā godā.

“Jūsu pienākums nav to uzņemties,” Bils paskaidroja, “ja nevēlaties.”

“Es zinu,” attraucu, un Bila pleci nošļuka uz leju.

“Es jums varu izskaidrot pamatprincipus,” viņš sacīja. “Aktīvu portfelis ir pavisam niecīgs. Tam nevajadzētu aizņemt pārāk daudz laika. Pats galvenais – tas, ko es noteikti censtos paturēt prātā, – ir nepieciešamība sazināties ar visiem mantojuma saņēmējiem. Lai kā jūs izlemtu rīkoties ar aktīviem, vispirms jums jāsaņem atļauja no brāļiem un māsām.”

Biju pasūtījusi atpakaļceļa biļeti lidojumam uz Ņujorku nākamās dienas pēcpusdienā. Iedomājos par vēso gaisu lidmašīnā un glītajām ēdienkartēm, kuras izsniedz pasažieriem tūlīt pēc pacelšanās. Gara acīm jau redzēju sevi ceļā, slicinot trīs pēdējo dienu notikumus dzērienos, ko pasniedz atpūtas zonā, un vēlāk pamodušos sveicam silto vasaras vakaru un melno automašīnu, kas lidostā mani sagaidītu un aizvestu mājās.

“Man jāpadomā par to,” es sacīju. “Šis nav pats piemērotākais brīdis.”

Bils pasniedza man papīra lapiņu ar savu vārdu un telefona numuru, ar roku uzrakstītu uz izbalējušām, pelēkām līnijām. Cietuma budžetā nebija paredzēti līdzekļi darbinieku vizītkartēm. “Gaidīšu ziņu no jums,” viņš sacīja. “Ja jūs pati nepiekrītat, tad varbūt varat ieteikt kādu citu, kurš to varētu darīt. Varbūt kāds no pārējiem mantojuma saņēmējiem.”

Iedomājos, ka varētu piedāvāt to uzņemties Ētanam vai Gabrielam, vai Dilailai. “Varbūt,” es atbildēju.

“Sāksim ar šo,” Bils turpināja, turēdams plaukstā kasti. “Šeit ir viss, kas viņai Nortvudā piederēja. Šīs lietas es varētu atdot jums jau šodien.”

Kaste bija viegla.

“Domāju, ka lielas vērtības tām nav,” viņš paskaidroja. “Viņa bija izpelnījies vairākus labas gribas apbalvojumus – par nevainojamu uzvedību un tamlīdzīgi –, bet ārpus cietuma tie ir bezvērtīgi.”

“Žēl,” es attraucu.

“Un tad vēl,” ierunājās cietuma priekšniece, “atliek mirušās ķermeņi.”

Viņa piegāja pie rakstāmgalda un izņēma mapi, pilnu ar plastikāta dokumentu kabatiņām; katrā no tām bija ievietota kāda reklāmas lapa vai katalogs. Viņa to atvēra manā priekšā gluži kā viesmīlis ēdienkarti, un es pamanīju drūmus uzrakstus un pāris vainīga izskata seju.

“Varianti,” viņa sāka skaidrot un pāršķīra lappusi. “Ja jūs tie apmierina. Apbedīšanas biroji. Daži piedāvā vairāk pakalpojumu: ceremonija, zārki un tamlīdzīgas lietas. Un tie visi ir vietējie – atrodas piecdesmit jūdžu rādiusā no šejienes.”

“Baidos, ka noticis pārpratums,” es teicu. Cietuma priekšniece aizvēra mapi, nonākusi līdz reklāmas materiālam, kurā attēlots ar leoparda rakstu rotāts katafalks.

“Mēs nevēlamies, lai mums izsniedz mirušās ķermeni,” es paskaidroju.

“Ak tā?” Bils iesaucās. Ja arī priekšniece sajūtās pārsteigta, viņa to lieliski noslēpa.

“Tādā gadījumā,” viņa teica, “mēs saskaņā ar cietuma politiku apbedīsim jūsu māti masu kapā. Vai jums būtu kas iebilstams pret to?”

“Nē,” es attraucu. “Man nav iebildumu.”

Mana nākamā tikšanās bija paredzēta ar kapelāni, kura bija to pieprasījusi. Viņa bija lūgusi, lai atnāku uz apmeklētāju kapelu, kas atradās autostāvvietas teritorijā. Līdz zemajai būvei cietuma sālā mani pavadīja viena no priekšnieces asistentēm. Virs ieejas

durvīm kapelā kāds bija piestiprinājis koka krustu un pie logiem izkāris krāsainas zīd papīra sloksnes. Bērnišķīgi rotājumi. Sešas solu rindas pagaidu skatuves priekšā, uz kuras uzslīti ventilators, katedra un krustā sistā Jēzus figūra pašā centrā.

Kapelāne sēdēja otrajā solu rindā no beigām un gaidīja. Viņa piecēlās kājās, lai sasveicinātos ar mani. Itin viss ap viņu šķita liels, apaļš un mitrs: viņas seja tumsas aizsegā, baltais uzsvārcis, divas sīkās plaukstas, kas ieskāva manas rokas.

“Aleksandra,” kapelāne mani uzrunāja.

“Sveicināti!”

“Jūs noteikti prātojat,” viņa ierunājās, “kāpēc es vēlējos jūs satikt.”

Šķita, ka viņa ir apveltīta ar tādu maigumu, kādu var iegūt, tikai rūpīgi iestudējot. Iztēlojos viņu lētas viesnīcas konferenču telpā ar vārda piespraudi pie krūtīm vērojam prezentāciju par to, cik svarīgi ir īstajā brīdī ieturēt pauzi, lai ļautu runāt citiem cilvēkiem.

Es gaidīju.

“Pēdējos gados daudz laika pavadīju kopā ar jūsu māti,” viņa iesāka. “Redziet, biju jau agrāk ar viņu strādājusi, taču tieši pēdējos gados pamanīju, ka viņa ir mainījusies. Un es cerēju, ka šodien šīs pārmaiņas, ko piedzīvoja jūsu māte, spēs sniegt jums mierinājumu.”

“Pārmaiņas?” es jautāju. Jutu, kā man sejā iezogas smaids.

“Viņa šo gadu laikā jums daudz rakstīja,” kapelāne skaidroja. “Jums un Ētanam, un Dilailai. Es dzirdēju stāstus par jums visiem. Gabrielu un Nou. Dažreiz viņa rakstīja Danielam un Īvijai. Mātei zaudēt bērnus – lai ko viņa būtu noziegusies – nozīmē zaudēt patiešām daudz. Viņa deva man lasīt visas savas vēstules, gribēja, lai pārbaudu pareizrakstību un adreses. Kad jūs neatbildējāt, viņa domāja, ka nepareizi norādījusi adresi.”

Zīd papīra rotājumi atstaroja spilgto gaismu, kas plūda caur logu, izgaismojot koridoru. Biju pieņēmusi, ka logu izrotāšana

bijusi cietumniekiem paredzēta aktivitāte, taču tagad iztēlojos pašu kapelāni, kura stundām ilgi balansē uz krēsla un izgrezno savu valstību.

“Es vēlējos jūs satikt,” viņa sacīja, “lai parunātu par piedošānu. Jo tad, ja piedosiet citiem cilvēkiem, kuri grēkojuši pret jums, arī Dievs Tēvs jums piedos.”

Viņa uzlika plaukstu man uz ceļgala. Caur džinsa audumu sajutu plaukstas siltumu, it kā man uz kājas kaut kas būtu uzlijis. “Bet, ja nepiedosiet citiem viņu grēkus,” garīdzniece turpināja, “arī Dievs Tēvs jums nepiedos jūsējos.”

“Piedošana,” es atkārtāju. Vārds iesprūda man kaklā. Es turpināju smaidīt.

“Vai jūs tās saņēmt?” kapelāne noprasīja. “Es domāju – vēstules?”

Es saņēmu. Lūdzu, lai tētis – mans īstais tētis, nevis tas, kura asinis rit manās dzīslās, – iznīcina vēstules, tiklīdz tās pienāca. Vēstules bija viegli atpazīt; pastnieks tās piegādāja atplēstas, apzīmogotas kā korespondence no ieslodzītās Viņas Augstības Nortvudas cietumā. Drīz pēc manas divdesmit pirmās dzimšanas dienas, kad biju atgriezies mājās no universitātes, tētis ienāca manā istabā ar atzišanos uz lūpām un kasti, piebāztu pilnu ar tām nolādētajām vēstulēm. “Es domāju,” viņš teica, “ka kaut kad nākotnē tu varbūt gribēsi izlasīt...” Man šķiet, ka tās bija ziemas brīvdienas, jo grils bija noglabāts šķūnītī dārzā; tētis palīdzēja man izstumt to ārā, un mēs stāvējām satinušies mēteļos, viņš ar pīpi, bet es ar tējas krūzi rokās, un pa vienai metām vēstules ugunī.

“Domāju, ka šī saruna ir bezjēdzīga,” es teicu. “Tas ir stāsts – jūs droši vien bieži ar ko tādu saskaraties – par cietuma apmeklējumiem. Kāds ir nokļuvis cietumā un gaida, kad viņu apciemos. Gaida, kad viņam taps piedots. Apmeklētāji gadiem ilgi ir par to domājuši, apsvēruši, un viņi netiek skaidrībā, darīt to vai nedarīt. Nu beigās viņi tomēr dodas pie ieslodzītā. Visbiežāk tie

ir vecāki un bērni, bet varbūt citreiz arī kas tāds notiek starp noziedznieku un upuri – kā kuru reizi. Bet cilvēks ierodas. Un abi sarunājas. Un, pat ja apmeklētājs nepiedod vainīgajam – ne gluži piedod –, viņi vismaz kaut ko no tā visa iemācās. Bet redziet – mana māte ir mirusi. Un es ne reizi viņu neapciemāju.”

Mani pārņēma biedējoša sajūta, ka teju sākšu raudāt, un es uzliku saulesbrilles, lai noslēptu asaras. Kapelānes seja pārvērtās par izplūdušu, baltu plankumu tumsā. “Atvainojiet, ka nevaru jums palīdzēt,” pati nezinu, kādēļ atvainojos. Tad klupdama krizdama virzījās projām pa eju. Saules gaisma pamazām sāka iegūt maigāku nokrāsu, un bija pienācis īstais brīdis kaut ko iedzert. Iedomājos par viesnīcas bāru un to, kā dzēriens no pirmās pasūtītās glāzes lēnām izplūst pa visu ķermeni. Cietuma priekšnieces asistente mani gaidīja.

“Vai visu izdarījām?” viņa jautāja. Mūsu ēnas, garas jo garas un tumšas, stiepās uz sakarsušā asfalta, un, kad piegāju viņai tuvāk, tās saplūda vienā savādā briesmonī. Viņas maiņa laikam bija beigusies.

“Jā,” es apstiprināju. “Man jāiet.”

Mašīnā pārbaudīju ziņas telefonā. *Vai tad pasaulē vispār eksistē kaut kas, man bija atrakstījusi Olīvija, pārāk dzīvespriecīgs?*

Paņēmu klēpī mātes kartona kasti un pacēlu vāku. Dažādi sūkumi. Bībele, kā jau bija paredzams. Matu suka. Divi reklāmas izgriezumi, uz kuriem līmlente atstājusi lipīgus nospiedumus: viens no tiem reklamēja atpūtu pludmalē Meksikā, bet otrs – autiņbiksītes, un tajā bija attēloti uz balta paladziņa rindā noguldīti tīri, smaidīgi bērņeļi. Vēl kastē atradās no avīzes izgriezts raksts par Ētana labdarības darbu Oksfordā. Tur bija arī trīs šokolādes tāfelītes un gandrīz tukša lūpu krāsas tūbiņa. Kā vienmēr, māte neko nemeta ārā.

Pēdējoreiz māti redzēju dienā, kad izbēgu. Tajā rītā es pamodos netīrajā gultā un sapratu, ka man pietiek un, ja es nerīkošos, turpat arī nomiršu.

Dažreiz savās atmiņās es atgriezos tajā mazajā istabiņā. Tur ir divas gultas, iespiestas istabas pretējos stūros, cik vien iespējams atstatus viena no otras. Mana gulta un Īvijas gulta. Kaila spuldzīte karājas pa vidu starp tām abām un sašūpojas pie katra soļa gaitenī. Parasti tā nedeg, bet reizēm, ja tēvs vēlas, gaisma nenodziest dienām ilgi. Logam priekšā viņš ir piestiprinājis saplacinātu kartona kasti, tādējādi gribēdams pats kontrolēt laika ritējumu, tomēr gar malām istabā iespiežas blāva, nespodra gaisma un aplaimo mūs ar aptuvenu dienas un nakts nomaiņas izjūtu. Ārā, aiz kartona kastes reiz bija dārzs, bet aiz tā pletās purvājs. Kļūst arvien grūtāk noticēt, ka patiešām eksistē īsta daba un laikapstākļi. Putekļainajā telpā ir tikai divus metrus platā Teritorija starp abām gultām, kuru mēs ar Īviju pārzinām labāk nekā jebkuru citu vietu uz šīs zemeslodes. Mēs mēnešiem ilgi esam spriedušas par ceļu no manas gultas uz viņējo: mēs zinām, kā pārvarēt nestabilos kalnus, ko veido plastmasas maisi, pilni ar lietām, kuras jau sen esam aizmirsušas; mēs zinām, ka jāizmanto plastmasas dakšiņas, lai šķērsotu samelnējušo un sarecējušo Bļodu purvu, kas teju pavisam sažuvis; esam pārrunājušas, kāds būtu ērtākais ceļš pāri Poliestera smailei, lai izvairītos no lielākajiem netīrumiem, – doties pāri augstākajam punktam, riskējot piedzīvot vētru, vai virzīties cauri pūstošu dražu tuneļiem un stāties pretī visiem tur iespējamiem pārbaudījumiem.

Naktī es jau atkal biju pieslāpinājusi gultu. Izvingrināju kāju pirkstus, izlocīju potītes un atspēros ar kājām kā peldēdama – biju to darījusi katru rītu pāris pēdējo mēnešu laikā. Divus mēnešus. Varbūt trīs. Es skaļi izrunāju vārdus, kurus grasījos teikt pirmajam cilvēkam, kuru satikšu, kad beidzot būšu brīva: “Mani sauc Aleksandra Greisija, un man ir piecpadsmit gadi.

Es gribu, lai jūs izsaucat policiju.” Un tad, tāpat kā katru rītu, es pagriežos, lai redzētu Īviju.

Reiz mēs abas bijām pieķēdētas viena pret otru un es visu laiku varēju viņu paturēt acīs. Taču tad viņu piesēja uz pretējo pusi, un mums abām nācās izliekties visneiedomājamākās pozās, lai ieskatītos viena otrai acīs. Ja tā nedariju, varēju redzēt tikai viņas pēdas un lielu kaulus. Viņas āda šķita iekritusi ikvienā ķermeņa rievā, kā meklēdama tur siltumu.

Īvija runāja arvien mazāk un mazāk. Es visiem spēkiem centos viņu uzmundrināt – dažreiz glaimojot, citreiz kliezot; mierināju viņu un dziedāju viņai dziesmas, kuras mēs abas bijām dzirdējušas, kad vēl gājām skolā. “Tava kārta,” es viņu mudināju. “Vai esi gatava nodziedāt savu daļu?” Tas uz viņu vairs neiedarbojās. Tā vietā, lai mācītu viņai skaitīt, es skaitīju pati, klusām, pie sevis. Es viņai tumsā stāstīju stāstus, bet vairs nedzirdēju ne smieklus, ne jautājumus, ne izbrīna pilnus izsaukumus; tikai Teritorijas plašums un viņas klusā elpa otrpus tai.

“Īvij,” es ierunājos. “Tā diena ir pienākusi.”

Kad atgriezies pilsētā, bija jau sācis krēsnot. Bieza, zeltaina gaisma spiedās cauri koku lapotnēm un pārklāja klajos laukus, bet paēnā aiz ciemata dzīvojamām mājām un fermām jau valdīja pustumsa. Es apsvēru domu turpināt ceļu un braukt visu nakti, lai sasniegtu Londonu vēl pirms saullēkta. Laika zonu maiņas radītais nogurums darīja savu un paspilgtināja ainavu, liekot tai izskatīties pavisam savādai. Iespējams, galu galā es būtu aizmigusi kādā Midlendas ceļmalā, un tā nešķita laba ideja. Apstājos tuvākajā ceļmalas pietātnē un rezervēju pirmo viesnīcu Mančestrā, kurā bija brīvi numuri un darbojās gaisa kondicionēšanas sistēma.

Pirmajā sliktajā gadā mēs runājām vienīgi par bēgšanu. Tas bija vēl Siešanas dienās, kad mūs ar maigām, baltām auklām

sasēja tikai uz nakti. Mēs ar Īviju gulējām vienā gultā, viena roka katrai piesieta pie gultas staba, brīvās rokas sadotas kopā. Māte un tēvs visu dienu bija pie mums, bet mēs mācījāmies (dziļi iegrimušas Bibelē, studējām apšaubāmu pasaules vēsturi) un sportojām (skrējām no viena pagalma gala līdz otram, ģērbušies apakškreklos un apakšbiksēs; vienreiz pat pāris bērnu no Holovfildas izbrida cauri nātru biezoknim mūsu īpašuma galā, lai paskatītos uz mums un pazirgotos), un baudījām maltītes (reizēm pat dabūjām gan maizi, gan ūdeni) bez jebkādiem ierobežojumiem. Slavenākā mūsu ģimenes fotogrāfija tika uzņemta šī perioda beigās, pirms sākās Ķēdēšanas periods un mēs vairs neizskatījāmies fotogēniski pat pēc mūsu vecāku standartiem.

Mēs runājām par to, ka varētu ar zobiem saraut saites vai ieslidināt kabatā nazi no virtuves galda. Mēs varētu kāpināt skriešanas tempu pagalmā, tad mesties cauri dārza vārtiņiem un bēgt prom pa Mūrvudroudu. Tēvs vienmēr kabatā turēja mobilo telefonu, nebūtu grūti to paķert. Kad domāju par to laiku, es vienmēr jūtu apjukumu, un dakterei K – lai kādas arī būtu viņas spriestspējas – tā arī nav izdevies to izskaidrot. Neizpratne bija lasāma arī policistu, žurnālistu un medmāsu sejās, lai arī neviens no viņiem nesadūšojās uzdot šo jautājumu: kāpēc jūs vienkārši nebēgāt prom, kad vēl bija tāda iespēja?

Patiesībā mums nemaz neklājās slikti. Mēs baudījām cits cita kompāniju. Mēs bijām noguruši, dažreiz arī ļoti izsalkuši, un gadījās, ka tēvs kādam no mums iesita tik stipri, ka acs pielija asinīm uz nedēļu vai ilgāk (Gabrielam) vai arī kaut kas dobji nokrakšķēja krūtīs sirds rajonā (Danielam). Taču mēs nenojautām, kas vēl ir sagaidāms. Es daudzas naktis esmu pavadījusi, rakņādamās savās atmiņās gluži kā bibliotēkā, slaucīdama putekļus no seniem sējumiem, pētīdama ikviena plaukta saturu un pūlēdamās apjaust to īsto un vienīgo brīdi, kad man vajadzēja saprast: jā! – laiks rīkoties. Taču tieši šis atmiņu sējums man neparko nedeīvās rokās. Kāds to pirms daudziem gadiem bija

paņēmis izlasīt un nebija atdevis bibliotēkai. Tēvs mūs mācīja, sasēdinājis ap virtuves galdu, padevību kļūdaini uzskatīdams par cītīgu nodošanos mācībām, un māte pie mums ienāca pašā vakarā pirms gulētiešanas, lai pārliecinātos, ka esam stingri sasieti. Rītos agri es modos līdzās Īvijai, un viņas ķermenis izstaroja siltumu. Mēs vēl aizvien mēdzām runāt par nākotni.

Toreiz mums vēl nemaz neklājās slikti.

Vispirms aprunājos ar Devlinu un palūdzu atļauju nedēļu strādāt no Londonas. Varbūt arī ilgāk.

“Testamenta izskatīšanas drāma,” viņa iesmējās. “Cik aizraujoši!” Ņujorkā tobrīd bija agra pēcpusdiena, bet viņa atbildēja uzreiz, jau jūtami iereibusi. Fonā skanēja balsu murdoņa, iespējams, pie kārtējo izsmalcināto pusdienu galda vai kādā bārā.

“Nezinu, vai es to nosauktu tā,” iebildu.

“Labi, vari nesteigties. Atradīsim tev kādu galdu, pie kura strādāt arī Londonā. Un, bez šaubām, arī darāmos darbus.”

Mamma un tētis droši vien pusdienu, zvans viņiem var pagaidīt. Klausuli pacēla Ētana līgava, viņš pats bija devies uz galerijas atklāšanu un atgriezīšoties vēl vakarā. Viņa jau bija dzirdējusi par manu atbraukšanu – man noteikti jāiegriežas ciemos –, viņi patiešām priecāšoties mani redzēt. Atstāju ziņu Dilailas balss pastkastītē, lai gan šaubījos, vai viņa jebkad man atzvanīs. Visbeidzot aprunājos ar Īviju. Dzirdēju, ka viņa ir kaut kur ārā un kāds viņai blakus smejas.

“Nu tā,” es iesāku. “Šķiet, ka ragana ir pagalam.”

“Vai redzēji liķi?”

“Ak Dievs, nē! Es pat neprasīju, lai man parāda.”

“Tādā gadījumā – vai mēs patiešām varam būt par to pārliecinātas?”

“Esmu droša, ka jā.”

Pastāstīju viņai par Mūrvudroudas māju. Par mūsu izcilo mantojumu.

“Viņi bija sakrājuši divdesmit tūkstošus? Jābrīnās.”

“Vai tiešām? Ja atceramies mūsu krāšņo bērniņu.”

“Atceries kaut vai tēvu! Kā viņš krāja un taupīja. “Jo Dievs parūpēsies par visām jūsu vajadzībām” – lai kādas tās arī būtu.”

“Runājot par māju,” es teicu, “nespēju noticēt, ka tā vēl joprojām tur stāv.”

“Vai tad trūkst cilvēku, kuriem patīk tādas lietas? Tiek organizētas ekskursijas – Losandželosā, man šķiet, – pa vietām, kur kāds noslepkavots, slavenību nāves vietām un tamlīdzīgi. Diezgan pretīgi.”

“Holovfilda ir pārāk nomaļa vieta ekskursijām, vai ne? Turklāt tā nav nekāda Melnās Dālijas¹ slepkavības vieta.”

“Jā, mēs laikam esam mazliet zemāka ranga.”

“Viņiem nāktos izsniegt bezmaksas biļetes.”

“Nu,” Īvija prātoja. “Ja tiktu organizēts tāds brauciens, mums noteikti vajadzētu pieteikties doties līdzī. Mēs varētu ekskursantiem pastāstīt dažus patiešām izcilus faktus. Tur nenoliedzami slēpjas karjeras iespējas, ja nu gadījumā tev nepaveiksies juridiskajā sfērā.”

“Domāju, ka Ētans šo tirgu jau ir apguvis,” iebildu. “Bet, ja nopietni. Ko, pie velna, mēs ar to māju varam iesākt?”

Kāds atkal iesmējās. Šoreiz jau tuvāk. “Kur tu esi?” es pavai-
cāju.

“Pludmalē. Šopēcpusdien te notiek kaut kāds koncerts.”

“Tev vajadzētu iet paklausīties.”

“Labi. Man tevis pietrūkst. Un māja...”

Vietā, kur viņa atradās, spēkā pieņēmas vējš, skaļām aukām šaustīdams sauli otrpus okeānam.

¹ Melnā Dālija (*Black Dahlia*) – amerikāniete Elizabete Šorta, pēc nāves tautā pazīstama kā Melnā Dālija, tika atrasta noslepkavota Leimerta parka apkārtnē Losandželosā. Viņas liķis bija pārgriezts viduklī uz pusēm, taču tā tuvumā nebija asiņu.

“Kaut kas priecīgs,” Īvija ieminējās. “Tam jābūt kaut kam tādām, kas nes prieku. Tēvu tas nokaitinātu visvairāk.”

“Man patīk šī doma.”

“Labi. Nu gan es iešu.”

“Izbaudi koncertu!”

“Jauku dienu!”

Plāns bija šāds.

Kā slepenie aģenti mēs izsekojām tēva soļus. Siešanas dienās mēs pat veicām ierakstus, ar nolūzuša zīmuļa galu atzīmējām viņa gaitas savā Bībelē (1. Mozus grāmata 19:17; tajā laikā mums joprojām patika melodrāmas). Kad vairs nevarējām aizsniegt grāmatu, es uzticēju tēva gaitas savai atmiņai tā, kā Gleidas jaunkundze man bija mācījusi, kad es vēl apmeklēju skolu. “Iedomājies vienu lielu māju,” viņa teica. “Katrā šīs mājas telpā iekārto kaut ko, ko vēlies paturēt atmiņā. Francis Ferdinands nogāzies gaitenī – viņu tikko nošāva. Tad tu ieej dzīvojamā istabā un saskrienies ar Serbiju, kura steidzīgi pamet šo telpu. Viņi visi ir šausmu pārņemti: tuvojas karš. Tad tu virtuvē atrodi Austroungāriju, kas sēž pie viena galda ar pārējiem sabiedrotajiem. Kas vēl ir ar viņiem kopā?”

Un tēvs apdzīvoja mūsu māju; tādējādi kļuva vēl vieglāk atšifrēt viņa dienas gaitas. Pavadījusi tik daudzus mēnešus vienā vienīgā istabā, es atpazinu ikviena grīdas dēļa čikstoņu, ikviena gaismas slēdža klikšķi. Es iztēlē redzēju viņu staigājam pa istabām.

Mēs vairākkārt visu nakti savās gultās klausījāmies, tādēļ zinājām, ka viņš mostas vēlu. Pat ziemā jau bija uzaususi gaisma, kad beidzot izdzirdējām viņa pirmos, lēnos soļus. Mūsu guļamistaba atradās gaitenā pašā galā, un viņš gulēja tikai divas istabas tālāk, tāpēc bēgšanas mēģinājums naktī diez vai izdotos; viņam bija trausls miegs, un viņš jau pēc dažām sekundēm mūs panāktu. Reizēm, kad naktī pamodos, viņš stāvēja pie mūsu

istabas durvīm vai, noliecies pār mani, kaut ko prātoja. Lai kāds arī būtu viņa nodoms, viņš katru reizi pieņēma kādu lēmumu un pēc brīža pagriezās un devās projām tumsā.

Ik rītu viņš pavadīja kopā ar māti un Nou lejasstāvā. Viņu maltīšu smarža izplatījās pa visu māju, un mēs dzirdējām viņu lūgšanas vai dažreiz smieklus, kuriem mums nebija lemts pievienoties. Kad Noa ieraudājās, tēvs devās ārā dārzā. Aizcirta virtuves durvis. Viņš vingroja: pūšana un elšana skanēja līdz pat mūsu guļamistabas logam. Dažreiz tieši pirms pusdienām viņš iegriezās arī pie mums, starojošs, sasārtušu, sviedru klātu ādu, barbarš, kurš tikko beidzis cīņu, rokās kā ienaidnieka galvu cēli nesdams divieli. Nē, rīts arī nederēs: ārdurvis visu laiku bija slēgtas, un vienalga, vai mēs dotos lejā pa kāpnēm un tad cauri virtuvei, vai taisni cauri logam, tēvs mūs sagaidītu.

Par to mēs ar Īviju strīdējāmies. “Tas jādara, skrienot cauri mājai,” viņa uzsvēra. “Logs ir pārāk augstu. Tu jau esi aizmirsusi, cik tas ir augsts.”

“Tad būs jāuzlauž mūsu istabas durvju slēdzene. Mums vajadzēs iet cauri visai mājai. Garām Ētana istabai. Garām mātes un tēva istabai. Garām Geibam un Dī. Lejā pa kāpnēm. Noa guļ pirmajā stāvā – dažreiz arī māte guļ pie viņa. Tas nav iespējams.”

Kāpēc Gabriels un Dilaila nebēg?” Īvija jautāja. Un čukstus piebilda: “Viņiem būtu vieglāk to izdarīt.”

“Nezinu,” atzinās. Kādu nakti pirms vairākiem mēnešiem es otrā gaitēna galā dzirdēju klusas, šaušalīgas skaņas. Neizdevušos bēgšanas mēģinājumu. Īvija tobrīd bija cieši aizmigusi, un es nekad viņai par to pat neieiminējos. Tagad, kad mums bija parādījusies kaut nemanāmākā cerība tikt brīvībā, man šķita, ka es to nemaz nespētu izdarīt.

Pēc pusdienām tēvs klusi sēdēja dzīvojamā istabā. Tieši šī, pēc manām domām, bija mūsu iespēja. Tēvs mierīgs, un mājās valda atslābināta atmosfēra. Dilailas čuksti pieskandina gaiteni. Dažreiz Ētans piekļauvēja pie sienas, kā viņš to mēdza darīt,

kad bijām mazi un aizrāvāmies ar Morzes ābece mācīšanos. Cītkārt māte iegriezās mūs apraudzīt. Bija laiks, kad es lūdzos, lai viņa kaut ko dara, bet pēc tam tikai savās domās atbildēju uz viņas grēksūdzēm un drīz vien aizgriezu galvu.

“Tā ir vienīgā iespēja,” es teicu Īvijai. “Kad viņš pamostas, par to vairs nevar būt ne runas.”

“Labi,” viņa piekrita, bet es sapratu, ka viņai tas vienalga nešķita reāli, tāpat kā lielākā daļa manu stāstu, ko stāstīju viņai, lai īsinātu laiku.

Mēs jau bijām runājušas par logu. Aizklāts ar kartona loksni, tas neietilpa mūsu novērošanas zonā. “To taču var atvērt,” es prātoju, “vai ne?” Es nespēju iztēloties ne aizslēgu, ne arī to, vai zem loga aug zāle vai arī ir betons. “Es laikam vairs neatceros,” atzinos.

“Nedomāju vis,” Īvija sacīja. “Un tas veselu mūžību nav vērts vaļā.”

Mēs centāmies paskatīties viena uz otru pāri Teritorijai.

“Tātad, ja nāksies izsist logu,” Īvija prātoja, “cik daudz laika mums būs?”

“Viņam pietiks ar pāris mirkļiem, lai saprastu, kas notiek,” es sacīju. “Vajadzēs dažas sekundes, lai sasniegtu kāpnes. Tad aptuveni vēl desmit, lai nonāktu līdz mūsu durvīm. Un tad viņam būs jāatslēdz durvis.”

Man sāpēja kakls. Es atgriezos ierastajā pozā. “Kopā divdesmit sekundes,” es secināju. Niecīgais skaitlis virmoja gaisā starp mums abām. Īvija vēl kaut ko teica, pārāk klusi, lai es sadzirdētu.

“Ko?”

“Tad neko,” viņa noteica.

“Labi.”

Vēl viens šķērslis bija ķēdes, par kurām es reiz biju uztraucies visvairāk. Bet tēvs bija neveikls. Pēc tam kad viņš atrada mītus un pēc visa tā, kas sekoja šim atklājumam, viņš vairs

nemēdza ieslēgt gaismu, kad gāja ārā no istabas. Man labpātika domāt, ka viņš nespēja sadūšoties uz mani paskatīties, bet drīzāk viņš bija pārāk piedzēries un nevarēja atrast slēdzi; lai vai kā, tagad tam vairs nebija nozīmes. Biju izpletusi pirkstus, cik vien plati varēju, lai tēvs uzliktu rokudzelžus starp manu īkšķi un mazo pirkstiņu, nevis ap plaukstu locītavu. Tātad tas jādara man, turklāt jādara, ilgi nekavējoties. “Viņš uzķērās,” es čukstus palielījos Īvijai, kad biju pārliecināta, ka visi mājas iemītnieki ir aizmiguši. Pāri Teritorijai skanēja skaļa, saraustīta elpa, bet Īvija neatbildēja. Biju pārāk ilgi atlikusi šo mirkli. Arī Īvija bija aizmigusi.

Es pārdomāju vakara gaitu. Ārā bija satumsis, bet joprojām valdīja tveice. Piezvanīju un pasūtīju uz numuru divus džina un tonika kokteiļus, un, kaila gulēdama gultā, tos izdzēru. Biju gribējusi doties paskriet, bet viesnīcu ieskāva autostrādes, un es nevēlējos skriet pa to apkārtni. Labāk piedzeršos un atradišu sev kādu kompāniju. Pārgērbos, uzvilku melnu kleitu ar lenčītēm un ādas zābakus un palūdzu administratorei, lai izsauc taksometru un sagādā man vēl vienu dzērienu.

Jau sēdēdama mašīnā, nodomāju, ka tas tik ir sasniegums: trīs kokteiļi pēc kārtas, izdzerti vienatnē. Māte mirusi, un ap mani plešas šī dīvainā pilsēta. Atvēru automašīnas logu pavisam vaļā. Ļaudis pulcējās tumšās vārtejās un sēdēja uz ietvju apmalēm, un dzēra. “Sola lietusgāzi,” taksometra vadītājs mani uzrunāja. Viņš sacīja vēl kaut ko, bet mēs tobrīd stāvējām krus-tojumā, un viņa vārdus apslāpēja balsu murdoņa.

“Kā, lūdzu?”

“Lietussargs,” viņš atkārtoja. “Vai jums ir lietussargs?”

“Ziniet,” es attraucu, “es agrāk šeit dzīvoju.”

Viņš spoguļi notvēra manu skatienu un iesmējās.

“Vai tas nozīmē “jā”?”

“Tas nozīmē “jā”.”